

Asia: VN/19277/2025

Lausuntopyyntö Väestönsuojan kunnossapito ja toimintakunnon tarkastus - yleisoppaasta

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto väestönsuojan kunnossapitoa ja toimintakunnon tarkastusta koskevaan yleisoppaaseen. Yleisoppaan julkaisua aiheesta on pidettävä erittäin perusteltuna ottaen huomioon paitsi nykyinen turvallisuusympäristö myös yleisoppaan mahdollisuus olla ohjaamassa lain yhdenmukaisempaan soveltamiseen.

Väestönsuojan kunnossapito ja toimintakunnon tarkastus -yleisoppaan sisältö

Voitte kirjoittaa huomionne Väestönsuojan kunnossapito ja toimintakunnon tarkastus -yleisoppaan luonnoksesta alla olevaan kenttään.

Muun ohella soveltamiskäytänteiden yhdenmukaistumisen mahdollistamiseksi täysimääräisesti todetaan kohteliaimmin seuraavaa:

Luonnoksen luvussa 2.1.1 sivulla 9 on omaksuttu kanta, jonka mukaan väestönsuojan laitteita ja varusteita uusittaessa olisi noudatettava hankintahetkellä voimassa olevia säädöksiä. Myös varusteiden mitoituksen osalta tulisi noudattaa hankintahetkellä voimassa olevia säädöksiä. Pelastuslain (379/2011) 74 §:n mukaan väestönsuojan teknisistä yksityiskohdista annetaan tarkempia säännöksiä sisäministeriön asetuksella. Lain 72 §:n mukaan väestönsuoja on kunnostettava 74 §:n nojalla säädetyt tekniset vaatimukset täyttäväksi vain 72 §:ssä säädetyissä tapauksissa. Siksi ohjeen muotoilu edellä tarkoitetuilta osin olisi vielä syytä varmistaa.

Jos luonnoksen luvussa 2.1.1 omaksuttua kantaa sovellettaisiin, väestönsuojien teknisistä vaatimuksista ja väestönsuojien laitteiden kunnossapidosta annettua sisäasiainministeriön asetusta (506/2011) tulisi johdonmukaisuuden vuoksi soveltaa kaikkien väestönsuojien osalta, eikä vain siltä

osin kuin väestönsuojiiin uusitaan laitteita ja varusteita. Koska edellä mainittua ei voine perustaa voimassa olevaan sääntelyyn (lain 72 §:n säännökset olisivat käytännössä tarpeettomia) eikä vakiintuneeseen soveltamiskäytäntöön, luvun 2.1.1 muotoilun pysyttäminen olisi omiaan johtamaan varsin olennaisiin eroihin siinä, mitä hyvinvointialueen pelastusviranomaiset osana pelastuslain 12 §:n noudattamisen valvontaa väestönsuojiiin liittyen edellyttäisivät, mitä ei voi pitää missään määrin tarkoituksellisenä. Lopuksi on huomattava, että luonnoksen luku 2.1.1 on ristiriidassa esimerkiksi luvun 4.2.4.3 ensimmäisen kappaleen kanssa.

Luonnoksen luvun 2.4 ensimmäisessä kappaleessa sivulla 11 ollaan osaltaan horjuttamassa rakennuksen omistajan vastuuta väestönsuojan laitteiden ja varusteiden kunnossapidosta, kun taas luvun kolmannessa kappaleessa rakennuksen omistajan vastuuta pidetään lähtökohtana. Ohjeessakin viitattu pelastuslain 12 §:n 2 momentti huomioiden lähtökohtana tulisi pitää rakennuksen omistajan vastuuta, joskin erikseen luonnollisesti on syytä viitata mahdollisuuteen sopia vastuusta toisin. Ohjeen sisäinen loogisuus olisi syytä varmistaa edellä mainituilta osin.

Luonnoksen luvun 2.5 viimeisessä kappaleessa (sivu 13) vedensäilytysastiat määritellään tarveharkinnan perusteella hankittaviksi. Kun kyseisestä asiasta säädetään edellä mainitussa asetuksessa, kyse ei ole ainakaan yksinomaan tarveharkinnan perusteella hankittavista varusteista (tarpeen alittaessa asetuksessa säädetyn minimin).

Luonnoksen sivulla 20 olevan viimeisen kappaleen virke ”Ilmanvaihdon toimivuuden ja väestönsuojan tiiveyden tarkastaminen on käytännössä mahdotonta, jos sitä ei tehtäisi kuten todellisissa suojautumistilanteissa.” esitetään selkeyden vuoksi muutettavaksi muotoon ”Ilmanvaihdon toimivuuden ja väestönsuojan tiiveyden tarkastaminen tehdään, kuten se tehtäisiin todellisessa suojautumistilanteessa.” (Vertaa luvun 4.2.3.5 ensimmäinen kappale sivulla 27.)

Luonnoksen luvun 5 ensimmäisen kappaleen osalta olisi tulisi huomioida, että edellä mainitun asetuksen 20 §:n mukainen väestönsuojan laitteiden toimintakunnon tarkastaminen ja huoltaminen täsmentää pelastuslain 12 §:n säännöksiä, eikä ole niistä erillinen vaatimus.

Kuriositeetinomaisena todettakoon, että luonnoksessa käytetään sekä termiä rakennuslupa (esimerkiksi sivuilla 6, 7 ja 13) että rakentamislupa (esimerkiksi sivuilla 6, 8 ja 13), että sivun 10 ensimmäisen kappaleen virkkeen ”Valmistajan ohjeiden mukainen huoltoväli on yleensä, jonka vuosi väestönsuojan säännöllisestä huollosta puhuttaessa käytetäänkin usein nimitystä vuosihuolto.” ensimmäisestä lauseesta puuttuu ”yksi vuosi”, ja että luvun 4.2.3.1 ensimmäisen kappaleen virkkeen ”Vesi-, lämpö- ja sähköjohtojen läpivientien samoin kuin muiden mahdollisten läpiviestien tiiveys ja tehty väestönsuojaan soveltuvilla tuotteilla” sisältöä ja muotoilua lienee syytä tarkistaa.

Haverinen Mika

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos - Onnettomuuksien ehkäisy ja
varautuminen